

Nr 153.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inköp för telegrafverkets räkning av tomt i Uppsala; given Stockholms slott den 25 februari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Albert Forslund.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Forslund:

I skrivelse den 15 februari 1938 har telegrafstyrelsen framlagt förslag om inköp av tomten nr 8 i kvarteret Draken i Uppsala för tillbyggnad till telegrafverkets stationsbyggnad därstädes.

Telegraf- och telefonstationen i Uppsala är inrymd i en telegrafverkets egen byggnad, uppförd å tomten nr 2 i kvarteret Draken, vilken tomt är

belägen i hörnet av Kungsängsgatan och Bangårdsgatan. I denna byggnad inrymmas även lokaler för överdragsstation och för linjeexpeditionen för Uppsala linjesektion.

Byggnaden uppfördes under åren 1916—1917, sedan Kungl. Maj:t genom brev den 30 juni 1916 bemyndigat telegrafstyrelsen att utföra byggnadsföretaget för en kostnad ej överstigande 450,000 kronor.

Beträffande utvecklingen av telefonrörelsen i Uppsala har *telegrafstyrelsen* anfört:

Telefontrafiken har nu nått sådan omfattning, att styrelsen utan dröjsmål måste vidtaga anstalter, för att lokaler för en ny station skola finnas tillgängliga, då den befintliga stationen inom några år är fullbelagd.

Under förutsättning, att abonnentökningen vid Uppsala station fortskrider i normal takt, beräknar styrelsen, att den nuvarande stationens kapacitet skall vara fullt utnyttjad vid mitten av år 1942. Vid denna tid måste alltså en ny station finnas färdig för inkoppling. För att detta skall kunna ske, äro nya stationslokaler erforderliga senast vid ingången av år 1941.

Utvecklingen av telegrafverkets telefonrörelse i Uppsala under de sista tio åren framgår av efterföljande tablå:

Vid ingången av år	Antal lokalledningar	Antal huvudabonne- mang	Antal telefon- apparater
1929.....	4,803	4,720	5,648
1930.....	4,991	4,909	5,873
1931.....	5,189	5,117	6,108
1932.....	5,448	5,375	6,375
1933.....	5,609	5,533	6,545
1934.....	5,734	5,660	6,748
1935.....	5,981	5,905	7,049
1936.....	6,140	6,067	7,279
1937.....	6,555	6,466	7,779
1938.....	6,960	6,870	8,313

Telegrafstyrelsen meddelar härefter, att lokaler för den nya stationen, som avsåges att inrättas för automatisk drift, icke kunde uppbringas i den nuvarande stationsbyggnaden. Dylika lokaler måste därför, fortsätter styrelsen, anskaffas genom tillbyggnad till stationshuset. Detta låte sig emellertid icke göra å den synnerligen begränsade tomtmark, som utgjordes av fastighetens gård, utan för tillbyggnaden måste intilliggande tomtmark förvärfvas. I anslutning härtill anför telegrafstyrelsen:

Efter långvariga förhandlingar med ägarna av telegrafverkets fastighet angränsande fastigheter har det nu lyckats styrelsen att träffa preliminärt avtal med den ena ägaren om försäljning till telegrafverket av hans fastighet, nr 8 i kvarteret Draken.

Denna fastighet är belägen i hörnet av Bangårds- och Dragarbrunnsgatorna samt gränsar omedelbart intill telegrafverkets fastighet utmed förstnämnda gata. Fastigheten innehåller en areal av 1,051.2 kvadratmeter. Den är bebyggd med två äldre byggnader och en garagebyggnad. De två förstnämnda innehålla butikslokaler och bostadslägenheter. Sammanlagda hyresinkomsten från fastigheten utgör cirka 15,000 kronor, och dess taxeringsvärde är 150,000 kronor.

För fastigheten begärdes till en början en köpeskilling av 250,000 kronor. Detta belopp har styrelsen emellertid lyckats reducera till 230,000 kronor.

Med hänsyn till det värde fastigheten har för telegrafverket, bland annat därigenom att tomtmarken får mot Bangårdsgatan bebyggas med femvåningshus, samt med hänsyn till att telegrafverket får ett större tomtområde för blivande utvidgningar, har telegrafstyrelsen ansett sig icke kunna göra någon invändning mot sistnämnda pris. Styrelsen har därför upprättat köpekontrakt rörande fastighetens förvärvande för telegrafverkets räkning under förbehåll, att Kungl. Maj:ts tillstånd till köpet erhålles före den 1 juli 1939.

Säljarna hysa emellertid önskan att få frågan om telegrafverkets förvärv av fastigheten definitivt avgjord snarast möjligt, och telegrafstyrelsen har ansett sig böra tillmötesgå denna önskan genom att redan nu göra framställning om statsmakternas medgivande till ifrågavarande fastighetsköp. Även ur telegrafverkets synpunkt är det av vikt att erhålla sagda medgivande, på det att styrelsen skall kunna få erforderlig tomtreglering snarast genomförd.

Genom inköpet av fastigheten nr 8 erhåller telegrafverket tomtmark inom kvarteret Draken längs hela gatulinjen utmed Bangårdsgatan. Emellertid intränger mellan telegrafverkets nuvarande gård och fastigheten nr 8 ett mindre rektangulärt område av tomten nr 10. För att kunna utnyttja telegrafverkets nuvarande och den här till inköp föreslagna fastighetens tomtmark till byggnadsändamål är det nödvändigt att förvärva detta mellanliggande område.

Tomten nr 10 äges av ett stärbhus, med vilket underhandlingar förts om inköp av området i fråga. Dessa underhandlingar hava dock icke ännu lett till definitivt resultat. Styrelsen måste därför vara beredd på att eventuellt använda expropriation, och är det då av vikt att statsmakternas beslut om inköp av tomten nr 8 föreligger.

Telegrafstyrelsen meddelar härefter, att styrelsen för likviderande av den köpeskilling, som nämnda område av tomten nr 10 komme att betinga, hade för avsikt att utverka hos Kungl. Maj:t, att erforderliga medel finge utgå av anslaget till inköp och bebyggande för telegrafverkets räkning av fastigheter, vilkas förvärvande eller färdigställande icke utan synnerlig olägenhet kunde uppskjutas i avvaktan på särskilt riksdagsbeslut.

Under återopande av vad styrelsen sålunda anfört hemställer styrelsen, att för inköp av tomten nr 8 i kvarteret Draken för telefonstationsbyggnad i Uppsala måtte för budgetåret 1938/1939 anvisas ett reservationsanslag av 230,000 kronor.

Enligt den i ärendet förebragta utredningen har telefonrörelsen i Uppsala numera nått en sådan utveckling, att den nuvarande telefonstationens kapacitet beräknas vara fullt utnyttjad vid mitten av år 1942. För att en ny station, vilken är avsedd att inrättas för automatisk drift, skall kunna vara färdig för inkoppling vid denna tid, måste nya stationslokaler finnas tillgängliga senast vid ingången av år 1941.

För att tillgodose det sålunda föreliggande lokalbehovet har telegrafstyrelsen funnit mest ändamålsenligt, att den nuvarande stationsbyggnaden utvidgas genom en tillbyggnad. Med hänsyn till att stationstomten saknar utrymme för en dylik tillbyggnad erfordras emellertid, att intilliggande

Departements-
chefen.

tomtmark förvärvas. I dylikt syfte har telegrafstyrelsen träffat ett preliminärt avtal om inköp av den angränsande fastigheten nr 8 i kvarteret Draken för en köpeskilling av 230,000 kronor. Fastigheten, som har en areal av 1,051.2 kvadratmeter, är bebyggd med två äldre byggnader och en garagebyggnad och ger för närvarande en hyresavkastning av cirka 15,000 kronor. Den avtalade köpeskillingen torde med hänsyn till, bland annat, vad telegrafstyrelsen anfört rörande fastighetens särskilda värde för telegrafverket få anses godtagbar. Då de i köpeavtalet i övrigt upptagna villkoren, beträffande vilka jag torde få hänvisa till handlingarna, ej heller givit mig anledning till erinran, har jag ansett mig böra tillstyrka telegrafstyrelsens förslag om inköp av nu ifrågavarande fastighet.

Enligt köpeavtalet skall fastigheten tillträdas den 1 juli 1939 och köpeskillingen erläggas samma dag. Med anvisande av anslag för ändamålet kan alltså anstå till budgetåret 1939/1940. Med hänsyn till att det för såväl telegrafverket som säljarna är av intresse, att frågan om fastighetens försäljning blir avgjord snarast möjligt, har jag emellertid ansett mig böra redan nu upptaga densamma i syfte att av riksdagen måtte utverkas bemyndigande för Kungl. Maj:t att godkänna nu ifrågavarande avtal.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det i det föregående omnämnda avtalet om inköp för telegrafverkets räkning av fastigheten nr 8 i kvarteret Draken i Uppsala.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

F. Wessberg.